

Varočnina lista: --
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . 6.—
 Četrť leta . . . 3.—
 Mesečno . . . 1/20
Prodaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
 -- 20 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 40 vinarjev
 od 6 redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velja
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v ponedeljek
 in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Slovenska ulica 5. — Telefon 41.113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Dr. Leopold Lenard.

Kaj je Vidov dan?

Solska knjiga nam pove in poljudni zgodovinar nam odgori: Vidov dan je dan 15. junija 1389 po starem srbskem koledarju ali 28. junija po novem, katoliškem, ko je na Kosovem polju turški sultan Murad premagal Srbe in razbil staro srbsko državo.

Ta odgovor je netočen, deloma celo neresničen. Če hočemo razumeti pomen Vidovga dne, moramo poseči globlje v dušo ljudstva. Vidov dan je sicer zgodovinski dogodek, toda kot zgodovinski dogodek ni večjega ali je celo manjšega pomena, kakor mnogo drugih zgodovinskih dogodkov iz slovanske preteklosti. Njegov globoki pomen leži v ljudski duši srbskega plemena jugoslovanskega naroda. V tej duši je bila globoko vrezana zavest, da je srbski narod po slavni preteklosti in po junaški borbi padel v kruto sužnjost iz katere se mora rešiti samo z naporom vseh svojih telesnih in dušnih sil. Ljudstvo ne piše zgodovine in ne razvija modroslovnih razprav, kar čuti in misli, temu hoče dati takoj vtelesnega izraza. Kakor je Grk ali Ind svoje filozofske, naravoslovske, zemljepisne nazore, umetniška čustvovanja, zgodovinska izročila itd. vtelesil v postavah bogov, njihovem življenju in delovanju, tako je srbsko ljudstvo oblikovalo svoje mišljenje in čustvovanje v junakih Kosovega polja, ki se na Vidov dan bore za domovino z dednim sovražnikom Turkóm, in jih izlilo v junaško pesem, ki je od sela do sela in od roda do roda širila narodnega duha neteč neprenehoma v novih pokolenjih stare uzore. Zavest sužnjosti in hrepenenje po svobodi, to je za srbskega človeka Vidov dan!

Ko so Turki pričeli prehajati v Evropo, je bila na Balkanu edino srbska država, ki jim je stavila odpor v velikih bitkah na odprtem polju. Bolgarska država je bila takrat razdeljena na dvoje, vsled neprestanih notranjih razprtij in zunanjih bojov popolnoma izčrpana, ter je vsled tega brez vsacega večjega odpora padla v turško sužnjost. Se slabše so bile razmere z grškim carstvom. Člani vladajoče rodbine Paleologov so bili med sabo neprestano v bojih, sin zoper očeta, oče zoper sina. V te rodbinske boje se je vmešavala mogočna rodbina Kantakuzenov, ki je sama hotela zasedati carski prestol. Eni in drugi so najemali turške čete v pomoč zoper lastne vojake. Tako so imeli Turki neprestano priliko, da so v večjih ali manjših četah prekoračili morskó ožino, ki loči Azijo od Evrope, ropali po Balkanu in se vračali nazaj, kjer so poročali rojakom o razmerah v Evropi. Slednjič so zasedli pripravno točko, katere niso več zapustili, klicali k sebi vedno nove tovariše iz Azije in širili svojo oblast pognilem državnem telesu grškega cesarstva.

Na Srbskem in še daleč čez srbske narodnostne meje je vladal takrat najslavnejši vseh srbskih vladarjev, car Dušan, s priimkom Silni. Bil je ne samo velik bojevnik, nego tudi razumen in dalekoviden vladar. Izpregledal je grozečo turško nevarnost ne samo za Balkan, nego tudi za celo krščanstvo, ter se je hotel odločno postaviti v bran. Obrnil se je na papeža, na nemškega cesarja, na madžarskega kralja, sploh kamor je vedel in znal, da bi organiziral veliko krščansko vojsko zoper Turke. Toda razmere v Evropi so bile tako razdejane, da ni bilo smisla na tako daleč segajoče načrte. Papežu je obljubil, da prestopi s celim svojim narodom h katoliški cerkvi, ako ga papež pooblasti, da sme zbrati veliko krščansko vojsko zoper Turke. Papež je bil vesel ponudbe, ki ga ni veljala ničesar, a je razširila katoliško cerkev čez nove dežele, ter mu dala veliko moralno oblast in je res poslal svoje odposlance na Dušanov dvor. Ti so se pa med potjo ustavili na madžarskem dvoru, kjer jih je madžarski kralj tako obdelal, da so se potem vedli napram Dušanu zelo oblastno in zahtevali od njega nič manj, nego naj najprej prizna madžarskega kralja za svojega vrhovnega gospoda, potem bodo šele govorili dalje. Dušan jih je nato zapodil iz Srbije. Nemški cesar je bil takrat Karel IV., iz hiše Luksemburške, iz doma češki kralj, najslavnejši vseh čeških kraljev. Ta je poslal Dušanu pismo, kjer je lepo govoril o slovanski

vzajemnosti, storil pa ni ničesar. Na Madžarskem je vladal naduti kralj Ludvik, ki je hotel zavladati tudi nad Balkanom in je bil velik srbski nasprotnik. Benečani, ki so imeli zlasti na morju veliko moč, so pa celo podpirali Turke zoper svoje trgovske nasprotnike Genovčane.

Vkljub temu se je Dušan pripravljal z lastnimi silami na odpor in bijih bil morda vseeno pognal iz Evrope, ako bi mu ne bila smrt v najkrepkejši dobi 46 let starosti prestrigla niti življenja. Zapustil je mladega sina Uroša, ki seveda ni imel moči in razuma svojega očeta, da bi bil s krepko roko držal vajeti države in uveljavil svoj ugled nad premogočnimi bojnimi poveljniki in velikaši države. Turki so porabili razmere in širili svojo oblast vedno dalje. Ko je turški sultan Murad zavzel celo Odrin in naredil iz njega prestolnico turških sultanov v Evropi, je postala nevarnost skrajna in potreba odpora nujna. Grki in Bolgari so bili brez moči, na Srbskem ni bilo Silnega Dušana, ki bi zbral silo cele države. Takrat je vladal v Prizrenu gospod Vukašin, oče poznejšega srbskega narodnega junaka kraljeviča Marka, eden najsilnejših oblastnikov Dušanove dobe, v vzhodni Makedoniji in v Trakiji, z glavnimi mesti Drama in Seres, je pa vladal Vukašinov brat, kot vojak in politik enako spretni Uglješa. Moža sta hotela delati naglo in odločno. Nista čakala, da bi se zbrala moč cele države, kar bi se pri takratnih razmerah težko zgodilo, nego sta se odločila z lastno močjo in pomočjo drugih srbskih gospodov iz Makedonije in južnega dela države udariti na Turke. Prišlo je do bitke leta 1389. zapadno od Odrina pri kraju Černomen ob reki Marici. Srbi so se zlasti zaračunali nad lahko turško konjenico, ki jih je presenetila in obkolila. Bili so poraženi popolnoma, oba brata sta padla v boju. Dva meseca pozneje je umrl tudi slabotni car Uroš in ni zapustil naslednika.

Ta bitka je bila velikanskega pomena, večjega nego poznejša na Kosovem polju. Vse grške zemlje, izvzemši Carigrad, so jim padli v plen, bolgarski narod so zaslužnili skoraj brez odpora, srbski gospodje po Makedoniji so morali priznati turško nadoblast, med njimi tudi kraljevič Marko, ki je vladal za očetom v Prizrenu. V severni Srbiji ni bilo nobenega vladarja več, posamezni velikaši so postali neodvisni, se prepisali med sabo in skušali širiti svojo oblast drug na stroške drugega, turška nevarnost je pa tudi njim prihajala vedno bližje. Leta 1389 je zbral sultan veliko moč, da si podvrže Srbijo in Bosno. Na Kosovem polju se mu postavi v bran združena srbska vojska, prišlo je do bitke na dan svetega Vida, Srbi so bili poraženi, a tudi Turki so veliko trpeli. Turški sultan je bil zaklan od srbskega junaka Miloša Obilića, srbski car Lazar pa vjet in ob sultanovem truplu obglavljen. Najslavnejše se je v tej bitki ob našel vojvoda Vuk Branković. Ta rodbina je tudi še pozneje igrala veliko ulogo in do zadnjega z orožjem in s politiko skušala vzdržati prapor srbske državnosti. Bitka ni imela odločilnega pomena, kakor ona ob Marici. Turki so bili tako omlabljeni, da so se morali vrniti domov in za nekaj časa prenehati z vojnimi napadi. Ako bi bili Srbi našli primerno podporo v zaledju, pri Nemcih, Madžarjih ali Benečanih, bi ta bitka lahko sploh ostala brez političnih posledic. Ker pa so jih vsi pustili na cedilu, so morali slednjič podleči turški premoči. Popolnoma Turkom podvržena je bila Srbija šele leta 1459.

Narodna domišljija pa deluje po svoje, izbira dogodke, jih oblikuje in sestavlja po čustvih in uzorih, ki poljejo v duši ljudstva. Spomin na staro slavo srbskega kraljestva je vtelesil narod v kosovskih junakih, nežno požrtvovalnost svojih žen v vilinski prikazni kosovske devojke, v boju na Kosovem so se osredotočili vsi boji celokupnega naroda za svojo svobodo in neodvisnost, grobovi padlih junakov so mu postali poroštvo vstajenja potomcev in osvobojenja iz verig suženjstva. Zgodovinska bitka na Kosovem se je polagoma razblinila popolnoma, ostala je junaška pesem naroda, ki je to, kar je živelo in kipelo v dušah, uzore preteklosti, boje sedanjosti in nade bodočnosti vtelesila o kosovskih junakih. Zgodovina je mrtva, toda kosovska pesem je živa, šla je od sela do sela, prehajala

iz pokolenja na pokolenje, kot vsaka živa stvar rastle, se spreminjala in neprenehoma oblikovala. kakor narod ki jo je ustvaril. Bila je njegova filozofija, knjiga življenja, vsebina duš. Vidov dan za nas ni spomin na zastareli zgodovinski dogodek, nego je narodni praznik v najpolnejšem pomenu. Ne spominjamo se bitke na Kosovem, kakor jo opisuje zgodovina, ampak kakor je v to svoje srčno epopejo vložil srbski narod trpljenje, boje, žalostno usodo in neumerljivo nado celega Jugoslovanstva.

Pax Romana.

(Konec.)

Torej ima tretji Rim, dedič starega Rima in Venecije, „posvečeno“ pravico, podvreči si milijone in milijone Jugoslovancev, ki nimajo plemenitih prednikov v starem Rimu. Ti neplemeniti „barbari“ so pa vendar dobri dovolj, da pomnožijo in ojačijo žlahtni italijanski živelj, ker laški pisatelji priznavajo, da že sedaj ima Italija mnogo Jugoslovancev, ki so postali dobri Italijani. Torej iz „barbarov“ naj postanejo dobri Italijani in svet se naj podvrže „posvečenim praviciam“ Rima, potem bo mir na svetu. Pax Romana!

Človek se mora čuditi, da je v 20. stoletju sploh mogoče take blazne ideje spraviti na prepir in z njimi podžigati množice ter jih staviti za podlago realni politiki. Neka fatalna sila deluje v človeških možganih in povzroči strahovite katastrofe. Ta fatalna sila je laž, prevara. Tudi v zgodovini se dejstvuje železna doslednost nepodkupljive logike. Komaj si je svet oddahnil, da je zlomljen vsenemški svetovni imperializem. Komaj je odstranjen zgodovinski „anahronizem“, stara Avstro-Ogrska, kletka in ječa svojih narodov, že se odpira nova, še večja in hujša ječa za narode.

Ali se more „kolo“ svetovne povestnice obrniti nazaj za dobrih 2000 let? Ali živimo v dobi, ko so Benečani brez pomisleka mogli vezati na galere jugoslovanske sužnje? Je li mogoče probujene narode zakopati v grob in na tem pokopališču narodov zapisati: Pax Romana? Ako so cilji vsenemške svetovne politike izzvali tako strašno svetovno katastrofo, kaj še le obnovitev starorimske oblasti! Tu ne pridejo v poštev samo „barbari“ balkanskega polotoka in Male Azije, marveč tudi Francozi in Angleži. Če se enkrat uveljavi princip: Tretji Rim ima „posvečene pravice“ do dedščine starega Rima, potem treba iztisniti Francoze in Angleže iz obali ob Sredozemskem morju. In naposled, ko „sacro egoismo“ doseže svoj cilj na vzhodu, ali ne bo obrnil oči na zahod? Saj mu zgodovina pravi, da je tudi Gallia in Britanija bila nekdanj pod rimsko oblastjo! In ko bo to doseženo, ne bo manjkalo gradiva „svetemu egoizmu“ za daljše aspiracije. Statistika mu bo povedala, da onstran morja, v Ameriki, živi toliko in toliko tisoč neodrešenih Italijanov, ki seveda „tehtajo“ tisočkrat več kakor kaki potomci ameriških divjakov, in zgodovina mu bo pošepnila na uho, da je Ameriko odkril — Italijan Kristof Kolumb. Torej!

Že zdaj grozijo Italijani Angležem, da za pravo v Sredozemskem morju nimajo nič iskati in Francoze opominjajo, da še imajo z njimi neki račun. Že se pojavljajo komture bodoče konstelacije v Evropi, pri kateri bodo Italijani igrali slično ulogo, kakor prej pri trozvezi. „Ligo narodov“ bodo izrabljali, da jih ne bo smel nihče motiti v posesti njih „posvečenih“ pravic in pod varnim plaščem te lige se bodo pripravljali za nove „vitalne“ aspiracije. Vsporedno z ligo narodov Italijani že snujejo nemško-italijansko zvezo. Ni torej razloga, da se Italijani tako potegujejo za zvezo Nemške Avstrije z Nemčijo in zastopajo povsod nemške interese. Zveza med Italijo in Nemčijo v bližnji bodočnosti je gotova stvar. Ustreženo bo obema strankama. Italija potrebuje zaveznika, ki ni direktno interesiran v

Sredozemskem morju, Nemčiji pa pride prav, da najde vsaj posredno pot do „toplega“ morja. In ta dohod ji je velikodušno oskrbela ententa sama čez Trident v Genuo in čez Beljak—Trst v Adrijo. Pod visoko patronanco entente je Italija za svoje bodoče načrte dosegla „naravne“, t. j. agresivne meje na Alpah.

Versailskemu miru bo vtisnjen pečat „Pax Romana.“ Na ljubo Italijanom in celo Nemcem so del našega naroda zakopali v grob in na grob postavili stražo. To uslugo jim utegnejo nekega dne drago plačati tisti, katere so na naš račun ojačili. Liga narodov, nekaka bratska zveza med narodi, bi naj varovala človeštvo pred sličnimi katastrofami, hkrati pa ustvaritelji te lige brez pomisleka delajo največjo krivico malim in slabim na ljubo italijanskemu svetovnemu imperializmu.

Logika dejstev je neizprosna. Kršitev moralnih principov se prej ali slej maščuje. To je sodba, ki se vrši v razvoju svetovne zgodovine. Prazni so upi idealističnih pacifistov, ker ta mir ne sloni na večnoveljskih principih resnice in pravice, ampak na golem egoizmu blaznega imperializma.

Svetovnega miru tudi ne bodo napravili socialni demokratje, ki sicer z besedami obsojajo imperializem, v resnici pa ga razvijajo v še hujši meri. Italijanski socialisti so se upognili pred silo narodnega šovinizma, francoski stoje mirno ob strani, ruski boljševiki so pred kratkim poslali mirovni konferenci protest, v katerem obsojajo, da se drugonarodni elementi podvržejo Rumunom, Čehom, Jugoslovanom, Francozom, na Italijane, najhujše aneksioniste in imperialiste, največje škodljivce svetovnega miru — so pa pozabili. Naravno. Italijansko politiko vodijo židje in ruske boljševike vodijo židje.

Pax Romana! Svet pa se naj nikar ne čudi, če ga zopet zalije morje krvi. Bodoči rodovi naj vedo, da je začetek njih trpljenja storil goli egoizem in imperializem že ob sklepanju miru l. 1919.

Podonavski problem.

(Konec.)

Silno naivno je tudi mišljenje francoskih in drugih ententinih politikov, da se bodo avstrijski Nemci dali odvrniti od zveze z Nemčijo, ali da so že sedaj nasprotni tej zvezi. Ententa bo v tem doživela veliko razočaranje.

Politične struje predstavljajo politične stranke. In stranke avstrijskega nemštva so vse z dušo in telesom za zvezo z Nemčijo, če so tudi iz lahko umevnih vzrokov začasno to vprašanje potisnile v stran. In tisti elementi, o katerih Pinon misli, da so najbolj nasprotni zvezi z Nemčijo — krščanski socialci — so ravno tako veliki Nemci kakor drugi in vrh tega natihome snujejo, da zopet Habsburžane spravijo na prestol. Kaj bi pa to pomenilo za Evropo, ve lahko vsak otrok.

Zveze z Nemčijo v tej ali oni obliki ne bo preprečila nobena sila, trebalo bi pa na drug način skrbeti, da ta zveza ostane neškodljiva. A v tem oziru se ravna ravno nasprotno. Italija glasno zagovarja to zvezo in dosledno skuša oškodovati ravno Jugoslavijo na korist Nemcev, Anglija in Francija pa ji dajeta k temu svoj blagoslov. Za notranjo konsolidacijo naše države ni storila ententa ničesar, pač pa dopušča, da Italija ščuva prevratne elemente in pošilja Nemcem celo municijo zoper nas. Italijanski imperializem skuša zadržati našo državo v gospodarskem oziru, Francija in Anglija mu gresta na roke, ta imperializem išče zvezo z bodočo Nemčijo, da doseže svoje cilje in ti cilji niso samo na jadranski obali, ampak tudi v angleškem in francoskem območju. Nekega dne utegnejo Angleži in Francozi čutiti na svojem životu, kaj je italijanski „egoizmo sacro“. Takrat si naj posledice sebi pripišejo!

Pinon po pravici opozarja na nevarnost za češko-slovaško državo, ki je od treh strani obkoljena od Nemcev. Dosledno bi torej bilo, spraviti to državo v neposredni stik tudi z Jugoslavijo, kakor je v stiku s Poljsko in Rumunijo. To bi bilo celo lahko in naravno. Med Rabo in Donavo prebiva do 100.000 jugoslovanskega ljudstva, višje proti Donavi tudi Slovaki. Etnografska podlaga za tak stik je torej dana. Bodoča razdelitev bo stala pred alternativo: ali te Slovane žrtvovati Nemcem, oziroma Madžarom, ali pa ondi bivajoče Jugoslovane osloboditi in jim pridružiti ž njimi pomešane Nemce in Madžare. Tak „predor“ ali koridor je že l. 1526—1683 vezal habsburške češke zemlje z jugoslovanski-

mi, kolikor so bile pod habsburško oblastjo. Toda ententa se ne more odločiti k temu, marveč bo pustila nemško-madžarsko zagvozdo med češkimi in jugoslovanskimi deželami. Potem pa jih skrbijo meje češke države!

Francoski pisatelj se tudi moti, če misli, da bo jugoslovanska država potrebovala Madžarijo radi njenih poljskih pridelkov. Če se pri nas pametno uredi agrarno vprašanje in dvigne kmetijstvo, bomo imeli kruha dovolj. Avstrija in Madžarija bolj potrebujejo nas kakor mi njih.

Gotovo vsak Jugoslovčan želi v lastnem in občenem interesu živeti v miru s sosedi, a vsaka ožja zveza z Nemci in Madžari, ki bi presegala navadne mednarodne pogodbe med sosednimi državami, bi pomenjala nevarnost nemško-madžarske nadvlade, ki bi v gotovih prilikah utegnila zopet vpreči naše sile pred voz svetovnega nemškega imperializma. Najboljše zagotovilo pred tako nevarnostjo je, dati Jugoslaviji prostega zraka in solnca, in ona bo zvesto čuvala vrata balkanska pred nemškim imperializmom. Meglene teorije o podonavski zvezi in kričeče nedoslednosti v praksi ne bodo dovedle do zaželenega cilja.

Francozi si belijo glave, kako bi omogočili Avstriji samostojno življenje. Zakaj si tega vprašanja v enaki meri ne stavijo zastran Jugoslavije? Nemških dežel niso teptala vojna kopita, tam so razne centrale in zasebniki nakopičili ogromno kapitala, naše dežele so pa izžemali kakor citrono in Srbijo vrh tega razdejali. Francozi znajo prav slikovito risati, kako so Nemci gospodarili v severni Franciji in v Belgiji, o Srbiji pa molče, kakor bi tam sploh vojne ne bilo. Dobro je, da si je Wilson ogledal nemško „kulturno delo“ v Franciji in ga gre tudi gledat v Belgijo. Kdo bo pa šel gledat v Srbijo? Kaj pomaga pisariti o „znotranji konsolidaciji“, ko se pa dela ravno nasprotno pod pritiskom italijanske sebičnosti in iz strahu pred nemško-avstrijsko zvezo!

Nemčija.

Nova nemška vlada podpiše mirovno pogodbo — Nemci jočejo — zažigajo francoske trofeje — potaplajo svoje vojno brodovje.

Kakor smo na kratko poročali v zadnji številki, je nemška vlada z ozirom na politični položaj odstopila. Sestavilo se je takoj novo ministrstvo, ki obstoji izključno le iz večinskih socialistov in centurama pod predsedstvom bivšega delavskega ministra Bauerja. Minister za zunanje stvari je predsednik social-demokratske stranke Müller, državni brambni minister je ostal Noske, zastopnik ministrskega predsednika in državni finančni minister je postal Erzberger. Novo ministrstvo je takoj sklicalo državni zbor, kjer so po dolgi in zelo klavernih govorih sklenili podpisati mirovno pogodbo v celnem obsegu, kakor jim jo je narekovala zmagovita četverozveza.

Seveda je bilo treba premagati veliko napuha in ponosa, predno so se Nemci odločili za ta korak, pa razmere so jih prisilile. Ko je nemški narodni skupščini ministrski predsednik naznanil, da nemškemu narodu nič drugega ne preostaja, nego podpisati mirovno pogodbo, je zavlada v parlamentu velika žalost in razburjenje ob enem. Jokale niso samo žene na galerijah, temveč tudi moški, poslanci in drugi. Ihtenje, kakor ob kakem pogrebu, se je slišalo po dvorani. S tem dnem je menda za vedno pokopana ona velika moč nemškega naroda, o kateri je sanjaril Bismarck, Viljem, Hindenburg in naši nemčurji.

Ta žalost pa je hitro minila in Nemci so se zopet pokazali v svoji pravi luči. Kakor hitro so namreč v Berlinu izvedeli, da morajo na podlagi mirovnih pogojev vrniti Francozom vse trofeje (zastave in enako uplenjeno blago) iz l. 1870—71 in 1914—18, se je podalo dne 23. junija kakih 200—300 vojakov in večje število dijakov v orožarno »Unter den Linden«, kjer so bile shranjene trofeje. Zanesli so jih pred spomenik Friderika Vel., jih polili z bencinom in zažgali.

A to jim še ni bilo dovolj. Nemci bi morali izročiti ententi tri četrtine svojega vojnega brodovja. Da se temu izognejo, je dal admiral Reuter povelje, da naj mornarji brodovje potopijo, kar so mornarji tudi takoj izvršili. Potopljenih je bilo nad 500 raznovrstnih vojnih ladij, kojih tonaža znaša blizu pol milijona ton. Potopljene ladje, kojih vrednost se ceni na dve milijardi mark predvojne cene, leže v globočini 60 metrov. Neopškodovana je ostala samo velika vojna ladja »Baden«, na kateri vihra ponosno angleška zastava. Nemškega brodovja, up in ponos oholega cesarja Viljema in celega nemškega naroda, ni več — počiva na dnu morja. Ali je Nemčija potopila svoje brodovje iz hudobije ali na skrivno željo Angležev, ki so itak to zahtevali, se še le bo dognalo. Gotovo pa so Angleži zadovoljni — če tudi navidez protestirajo — ker je s tem preprečeno, da bi se z nemškim brodovjem ojačila kaka druga država.

Kako bo s celovško kotlino?

Predsednik naše deželne vlade dr. Brejc, ki se je dne 25. junija vrnil iz Pariza, je o našem položaju v Parizu izjavil uredniku »Slovenca« med drugim takole: V soboto tik pred mojim odhodom iz Pariza

je svet desetorice sklenil, da se celovška kotlina razdeli v dve coni »A« in »B«. Italijani so sicer zahtevali, naj Jugoslovani izpraznijo celo Koroško, a konferenca je ta drzen laški predlog zavrnila. Določilo se je, da ostanejo Jugoslovani v ozemlju A, Nemci pa v coni B. Ozemlje A je vse ozemlje, ki ga na jugu obdajajo Karavanke, na zapadu gre meja od Maloške Peči (Malestiger Mittagsgogel) zapadno od Kepe, proti severu, tik vzhodno od Maloš, tik zapadno od Blaškega jezera do dravskega kolena pod Vernbergom. Od tu gre meja ob Dravi do Rožeka, ki je naš. Tu preskoči meja Dravo ter gre na Vrbe ob Vrbskem jezeru. Vrba ostane nemška. Nato preseka meja Vrbsko jezero po sredini ter ga potem dalje ob vodi Glanfurt, ki teče iz jezera (2 km južno od Celovca), do njenega izliva v Glnu pri Žrelcu (ki je naš). Meja je nato Glina do izliva v Krko pri Grabstanju ki je jugoslovanski. Od tu proti severu do St. Janža na Mostiču dela mejo reka Krka. Od St. Janža proti vzhodu je severna meja jugoslovanske cone severna meja okrajnega glavarstva Velikovec. Od te meje skoči meja med St. Pavlom in Labudom (naš) na Štajersko. To vse je le provizorična vojaška ureditev. Ni še gotovo, če bo ta rešitev tudi diplomatsko določena. Če pa ostane pri tej rešitvi, kar seveda še ni gotovo, se bo vršil plebiscit najprvo v jugoslovanskem ozemlju A. Ko se ta odloči za Jugoslavijo, bo tudi v ozemlju B ljudsko glasovanje. Tako stoji stvar glede Koroške.

Jugoslovanska kmetijska stranka o preosnovi zemeljske posesti.

V Ljubljani se je začetkom junija osnovala stranka takozvanih »samostojnih«, »neodvisnih«, »naprednih«, v resnici pa liberalističnih kmetov. Nadela si je ime Jugoslovanske kmetijske stranke. Kako pa bo ta stranka branila »kmetijske« koristi, je pokazal njen zastopnik Mermolja, doma iz goriške okolice, sedaj naseljen v mariborski okolici. Pretekli teden je namreč bil v Beogradu več dni trajajoči razgovor kmetijskih zastopnikov iz raznih krajev Jugoslavije o agrarni reformi (preosnovi zemljiške lasti). Na tem zborovanju je tudi bil Mermolja, član one samostojne jugoslovanske kmetijske stranke. Mermolja je povdarjal, da morena posestvu 5 ha dobro izhajati kmetijska družina ter je za zgled navedel samega sebe. Naglašal je tudi, da kot največja kmetijska posest zadostuje posestvo 20 ha, na katerem se more redovito in dobro preživeti kmetijska družina. Našim kmetom to sporočimo, da bodo vedeli, kakšnih načel so zastopniki samostojne jugoslovanske kmetijske stranke.

Enodnevni tečaj.

za voditelje katoliških organizacij za celjsko sodno okrožje

t. j. vse sodne okraje celjske okrožne sodnije, se bo vršil v četrtek, dne 17. julija t. l. v Celju. Tečaj ima namen vpeljati bodoče voditelje v vse glavne panoge organizacijskega dela. Seznanil bo udeležence osobito s političnimi, prosvetnimi, gospodarskimi in strokovnimi organizacijami, njih namenom in praktičnim vodstvom s posebnim ozirom na razmere celjskega okrožja.

Tečaj se bode pričel ob 3/4 8h zjutraj in končal tako, da bodo udeleženci, ki pridejo z južno železnico, lahko še isti večer odšli nazaj. Kdor bo pa želel ali vsled neugodne zveze moral čez noč ostati v Celju, mu bo podpisani odbor po prijavi priskrbel brezplačno ali vsaj po nizki ceni prenočišče. Istotako se bo prijavljenim udeležencem priskrbel skupen obed po zmerni ceni. Zbirališče bo v dvorani hotela »Beli vol« v Celju.

Prijave za tečaj, skupen obed in ev. prenočišče naj se pošljejo podpisaneu odboru vsaj do 10. juliju t. l. Ker bo tečaj izredne važnosti za bodoči razvoj naše organizacije, naj se ga udeležita iz vsake župnije celjskega sodnega okrožja vsaj po 1 do 2 udeležence.

Opozorjamo posebno na zanesljivo udeležbo mlajšo duhovščino in spretne lajike, ki imajo smisel in veselje za povzdigo katoliških organizacij. Razume se, da so tudi udeleženci izven celjskega sodnega okrožja dobrodošli.

Sporod in snov predavanj je sledeča:

I. a) Naš in nasprotni politični program ter naše politične organizacije;

b) Kako se ustanovi in udelejštuje politična organizacija (Dr. Ogrizek, Celje);

II. a) Naše in nasprotne prosvetne organizacije;

b) Kako se ustanovijo in udelejštujejo prosvetne organizacije. (Dr. Jeraj, Žalec);

III. Gospodarske organizacije — njih namen, ustanovitev in delovanje. (Pušenjak, Maribor).

IV. Strokovne organizacije — naše in nasprotne njih namen, ustanovitev in delovanje. (Komlanec — Ljubljana).

Za pripravljalni odbor za voditeljski tečaj:

Hotel Beli vol I. nadst., Celje.

Dr. Ogrizek, predsednik.

Lukman, tajnik.

Slovenci širite „Stražo!“

Politične vesti.

Za organizacijo. Ker večji shodi niso dovoljeni, priporočamo voditeljem naše stranke na deželi, da prirejajo manjše shode naših zaupnikov. Povsod snujete krajevne organizacije SKZ. O uspehu poročajte glavnemu odboru SKZ v Mariboru.

Volilni red pa konstituantno je po poročilih listov izdelan. Aktivno volilno pravico bo imel vsak državljani z dovršenim 21., pasivno pa z dovršenim 25. letom. Za poskušnjo bodo dobile volilno pravico tudi nekatere žene in sicer take, ki samostojno vodijo kmečko posestvo, industrijo, trgovino in obrt ali katere so kot strokovne delavke zaposlene v industriji, trgovini in obrti; tudi bi imele volilno pravico tiste žene, ki so dovršile kakšno nižjo srednjo šolo, meščansko šolo, licej ali strokovno šolo. Naši „naprednjaki“ hočejo torej na prav „demokratski“ način odrediti volilno pravico našemu kmečkemu žensstvu. Delavke, zaposlene v industriji, trgovini in obrti bi smele voliti, kmečke žene in dekleta, ki prekrbujejo drugim stanovom vsakdanji kruh, pa ne! O stvari spregovorimo prihodnjič obširneje, a povemo že danes, da se bomo proti tej krivični in nedemokratski volilni pravici borili potom naših poslancev z vsemi dovoljenimi sredstvi.

Razpust občinskega odbora. Občinski zastop v Rošpuhu pri Mariboru je razpuščen. Za gerenta je imenovan Jožef Marko, kmet istotam, za prisednike v sosvet pa posestniki Jurij Jost, Henrik Smolnik, Ferdo Pukl, Franc Košir, Janez Krebs, Franc Ambrož in Janez Nerat.

Radi pomankanja usnja so poslanci Pišek, dr. Hohnjec in tovariši interpelirali ministra trgovine in zahtevali, naj vlada nakaže potrebno množino usnja in podplatov za ljudstvo po primernih cenah. Vlada naj stori tudi potrebne korake, da se v naši državi dvigne in okrepi usnjarska industrija.

Novo ministrstvo v Italiji. Italijansko ministrstvo je sestavil Francesco Nitti, somišljenik znanega Giolittija, prijatelja Nemcev.

Madžarska ofenziva proti Čehoslovakom je na zahtevo entente ustavljena. Madžarska armada se mora umakniti na črto, ki jo je določil francoski general Pellé, poveljnik čehoslovaške armade.

Občinske volitve na Nižje Avstrijskem. Pri občinskih volitvah na Nižje Avstrijskem je bilo dosedaj izvoljenih 100 nemških krščanskih socialcev, 134 socialnih demokratov in 71 nemških nacionalcev.

Kedaj se bodo razpustili krajni šolski sveti? Iz ptujskega okraja poročajo: Okrajni šolski svet je sicer odsvolil nemčurske šolske ogleda, pa člani šolskega sveta so še vedno nemškutarji. Skrajni čas bi bil, da se isti takoj odsvolijo in da mesto istih izvolijo narodne može. Ne gre, da bi imeli šolo nemškutarji v svojih rokah!

Tedenske novice.

Nadaljevanje „Spominov“ v našem podlistku smo morali radi pomankanja prostora za danes opustiti.

Pouk modernih jezikov. Prof. Anton Marič B. začne v četrtek, dne 3. julija t. l., dajati zasebne lekcije srbo-hrvatskega, francoskega in italijanskega jezika. Kdor želi obiskovati te kurze, naj se javi v hotel Meran, št. 9 v Mariboru od 16. do 18. ure.

Nogometna tekma se vrši prihodnjo nedeljo na Tezni. Začetek ob 15. uri.

Mesto cvetic na krsto blage gospe Thalerjeve v Št. Ilju v Slov. gor. podarili so našim ranjencem gg. Tone Koštomaj 10 K, nadkomisar Voh 10 K, kancelist Megla 10 K in respicijent Lužar 6 K. Hvala!

Okrajna bolniška blagajna Maribor ob Dravi. Bivše prostovoljne člane razpuščene splošne delavske bolniške blagajne prevzame okrajna bolniška blagajna mariborska z istimi pravicami, ki so jih imele prej. Zato naj se vsi javijo pri podpisani blagajni najpozneje do 5. julija t. l., ker se poznejših prigrasov ne bo vzelo na znanje.

Nova maša. V nedeljo, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla bo daroval v Marijanišču v Veržetu pri Ljutomeru prvo slovesno sv. daritev č. g. Jožef Radoha, salezijanski novomašnik, doma iz Prekmurju.

Vidovo slavlje v Mariboru — odpade. Tako je določila komanda Dravske Divizije v Ljubljani. Vršiti se samo jutri, soboto ob 9. uri v baziliki Matere Milosti črna sv. maša s pridigo, mirozov z godbo in drug spored pa izostane. — Vojaštvo ima ta dan praznik. Poveljniki imajo naročilo, da razjasnijo vojaštvu pomen Vidovega dneva.

Proslavitev. Dne 12. julija t. l. (sobota) se bo, kakor nam poročajo od merodajne strani, kakor po vsej ostali državi, tudi po vsej Sloveniji praznoval Petrovdan kot rojstni dan Nje-

govega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Petra I. Darovale se bodo slovesne sv. maše, katerim bodo prisostvovala oblasti ter zastopstva avtonomnih korporacij, po sv. opraviu pa bodo državna oblastva sprejemala vdanostne izjave in častitke. Ker bo po intencijah Njegovga Veličanstva letošnji blagdan kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev posvečen dobrotelosti na korist vojnim invalidom vse naše države, se bodo vršile posebne priredbe, o čemer bomo polžije poročali v kratkem.

Gledališka predstava. SKSZ „Družabni klub“ priredi v soboto, dne 28. junija ob pol 20. uri zvečer v dvorani „Katol. delavskega društva“ v Mariboru (Floserjeva ulica št. 4) Moč uniforme, burka s petjem v 3 dejanjih. Blagajna se odpre ob 19. uri zvečer. Cene prostorov: I. vrste 5 K, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K. Stojšča 1 K. Predprodaja vstopnic v tiskarni sv. Cirila.

Koncert v Rogaški Slatini. Nikoli še ni odmevala v tem kopališču slovenska pesem. Celjsko pevsko društvo bo imelo to izredno priliko, da kot prvo društvo upelje slovensko odnosno slovensko glasbo v te prostore. Dne 6. julija ob 4. uri popoldne se vrši namreč v ondotni veliki koncertni dvorani koncert, katerega je omogočila Čitalnica za Rogaško Slatino in okolico. Prijateljem glasbe še bode povedano, da sodeluje na tem koncertu naš mladi klavirski virtuoz g. Ciril Ličar.

Brzovlak Dunaj—Trst še radi ovir, ki so nastale, ne bo vozil, kakor je bilo določeno.

Razpis tobačne trafike. V Retjem štev. 55 blizu kolodvora v Trbovljah je razpisana tobačna trafika. Prošnje je vložiti do 18. julija t. l. Natančnejši pogoji se izvejo pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru ali pa pri vodstvu preglednega okraja finančne straže v Celju.

Mariborsko splošno slovensko žensko društvo je nabralo in darovalo za naše ranjence: (Dolje.) Godec Š. 6 K; Puh Antonija 10 K; V. in D. Verli 10 K in 1 paket vžigalic; G. Pisko 4 K; Olivčič Alojzij 4 K; Šturm Alojzij 4 K; Dolinšek 6 K; Angelj Cinotti 6 K; Mar. Topolnik 3 K; Sech Just 2 K; Rayer 3 K; Jož. Kottnig 4 štruce kruha; Babič, okr. tajnik 20 l vina; Rudolf Kiffmann, mestni stavbenik 60 K; Švajger Vali 50 K; Premelc, nadp. 10 K; Drago Kobi 20 K; Dr. Toplak 20 K; Valjak 20 K; Dr. Dolenc 20 K; Dr. Stamol 20 K; Ostapovič 4 K; Drev, por. 20 K; nadp. Šilih (voj. realka) 10 K; Turad, trgovec 20 K; Jurkovič, major 10 K; Rantner 20 K; Ig. Tischler, trgovec 10 K; Dernovšek, nadp. 10 K; Kovačič, kap. 10 K; Aschman, kap. 5 K; Osterc, podpor. 10 K; Mejovšek, podpor. 10 K; Vid Murko, trgovec 100 K; Lininger, kavarnar 10 K; Ercigoj 10 K; dr. Glaser, odv. 10 K; dr. Kac, zdravnik 10 K; Franc Ogrizek 20 K; Ana Durjava, 2 steklenici vina; Hobodnik, 2 steklenici malinovca, 2 stekl. borovnic, 1 pleče, 1 jezik, 2 škatli cigaret; Kavarna Stelcer 7 l vina; Rudl, vinotržec 10 l vina; gostilna pri belem zajcu: 2 stek. vina, 60 razg., 2 štruci kruha; dr. Grasselli 2 škatli cigaret; Ana Črepinko 10 K; Mar. Jurko 400 cigaret; N. Slanič 2 škatli cig.; tovarna Rosenberg 500 K; Malenšek Alojz 10 K; Malenšek Miroslav 10 K; Resnik Matija 10 K; Vinko Kačič 10 K; Marija Cujnik 10 K. (Dalje prih.)

Komisije za preskrbo vračajočih se vojakov je prejela naslednje podpore: Posojilnica Ribnica 500 K, Mestna hranilnica Radovljica 500 K, Kino-Ideal Ljubljana 200 K, Dr. Gregor Pečjak, Ljubljana 100 K, Anton Pogačnik, Radeče pri Zidanem mostu 30 K, Dr. I. Marinko, Preska pri Medvodah 20 K, Hranilnica in posojilnica Škocjan pri Mokronogu 20 K, za kar jim bode tem potom izrečena javna zahvala.

Živnostenska banka v Pragi zvišuje svojo delniško glavnico od 120 na 160 milijonov z izdajo 200.000 novih delnic à K 200 nominale. Rok za upisovanje je določen do 6. julija 1919. Prijave sprejema Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru, Celju, Celovcu, Splitu, Sarajevu, Trstu in Gorici.

Prodaja barak. Dne 5. julija 1919 ob 9. uri zjutraj se vrši v Slovenski Bistrici na licu mesta dražba dveh lesenih barak. Pogoji pri občinskih uradih v Slov. Bistrici, Gornji Bistrici, Poljčanah, Makolah, Črešnjevcu, Št. Martinu ter pri okrajnem glavarstvu Maribor, [soba štev. 1. — Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo, odsek Maribor. Ing. Krivanec.

Vozni red za celo Slovenijo, veljaven od dne 1. junija t. l. za vse proge Slovenije z najvažnejšimi priključki ostalih prog Jugoslavije sta izdala Ignacij pl. Kleinmayer & Fedor Bamberg v Ljubljani. Cena K 2.20, po pošti K 2.40.

Živinski in konjski sejmi na Ptujski gori se vršijo dne 2. julija in 14. avgusta.

Dopisi.

Studenci pri Mariboru. Shod JSZ., ki se je vršil v soboto, dne 21. t. m. zvečer, je bil dobro obiskan. Otvoril ga je tov. Krepek z željo, da bi snujoča se skupina širila in pomnoževala število članov, ter da bi bila ista zbirališče vseh slov. kršč. delavcev. Shodu je predsedoval tov. Karba, kateri je pozdravil zbrane stanovske tovariše, sotrpine, slovenske železničarje. Kot glavni govornik je nastopil tajnik JSZ g. Komljanec iz Ljubljane, kateri je govoril o načelih, stremljenju in ciljih JSZ o važnosti strokovne organizacije, zlasti za železničarje, o združenju samopomoči in o pogubonosnem boljševizmu. Nato je govoril g. dr. Lenard. o lepoti in krasoti naše slovenske zemlje, o lepih čednostih, ki dišijo slovensko ljudstvo, ter o njegovi nekdanji sužnosti pod vlado prevzetnih in ošabnih Nemcev in o sedanji svobodi in svobodni domovini, katero si hoče ljudstvo samo urediti po svoje, v duhu krščanske pravičnosti, tako da bo vsem prav in da bo vsak imel svoje. Nato se je izvolil odbor, ki bo vodil skupino in sicer je bil izvoljen za predsednika tov. Karba, v odboru pa so tovariši: Lorbek, Tajhman, Breznik, Pušnik, Jurgec in Veronik, ter dve zastopnici ženstva. Tovariši iz Studenc sedaj pa na delo in Bog naj blagoslovi vaš trud in vaše delo!

Pobrežje pri Mariboru. Dne 26. t. m. zvečer ob 10. uri je bil prejšnji posestnik in oče našega vrlega gostilničarja Papeža, g. Simon Papež, ko se je vračal od nekega opravka proti domu, napaden od štirih vojakov (menda dezerterjev), ki so 73 let staremu možu grozili z revolverjem in mu odvzeli 120 K v denarju in srebrno uro z veržico. Zgodilo se je to na Zerkovski cesti v bližini broda. Vojaki so se potem odstranili proti mestu.

Dobrna. Stavimo javno vprašanje okrajnemu šolskemu svetu: Ali se je g. nadučitelju, ki je po odhodu energičnega g. Andrejka nenadoma uradno zbolel, dovolil poljedelski dopust? Kajti naša šola, ki je od novega leta do sedaj doživela nič manj kot devet izprememb, ima tri učiteljske moči, za šolo dve in eno za povrh, kot vse kaže, za obdelavo zasebnega polja! Izvedeli smo, da bo ta uradna bolezen trajala do konca leta! Zahtevamo stalno ureditev naše ljudske šole!

Stična. Cistercijski samostan sprejema v svoj redovni zavod dobro vzgojene in nadarjene dečke, ki so v 11. ali 12. letu. Kdor želi pojasnil, naj se takoj oglasi. Prošnje za sprejem, krstni list in zadnje šolsko spričevalo naj se pošlje do 5. julija na predstojništvo cisterc. samostana v Stični na Kranjskem (Dolenjsko).

Dogodki v Velenju.

Velenje, 17. junija 1919.

Značilni so bili majniški dogodki za rudniško delavstvo, ker so pokazali njega mišljenje v nezadovoljni smeri. Dne 7. maja je eden izmed delavcev ustrelil na podčastnika med službenimi opravki in ga je težko ranil. Tega nasilnega delavca so vzeli v varstvo njega tovariši in so v varstvu socialnih demokratov določili: Roka pravice ga ne sme soditi. Tako daleč so torej socialdemokratski delavci napredovali v šoli svojih voditeljev, da zagovarjajo zločine. Bolj je kdo izmed sodrugov divji, več jim velja in raje ga imajo. Kakor mesar izbira vole svojemu poslu za mnogo dni naprej, tako so imenovali svoje žrtve, ki morajo pasti, naj so še tako nedolžne. Voditelji delavcev naj tu delujejo, da ne bo tako obsojanja vrednega mišljenja med delavstvom. Nemogoči bodo potem tako številni roparski napadi, kakor so se zgodili v naši okolici v prvi polovici maja, in izostale bodo neznosne razmere preteklih dni. Človek mora svoje spore poravnati potom pravice, da se razlikuje od živine. Ob raziskovanju teh dogodkov pa naj vlada išče tiste, od katerih izhaja tako mišljenje, posameznikov, ker ima pravico zahtevati od vseh voditeljev ljudstva, da ne širijo med njega krivih nazorov.

Svarilo obmejnim Slovincem!

Zvedelo se je, da se skušajo sklepati menjalne pogodbe med Nemci na Spodnjem Štajerskem in slovenskim prebivalstvom na Koroškem tako, da bi se koroški Slovenci preselili na Štajersko, ondotni Nemci pa na Koroško.

Taka prizadevanja podpira „Kärntner Bodenvermittlung“ v Celovcu, glavni povzročitelj je pa znano protislovensko društvo „Südmark“.

Ker je namen takih pogodb nasproten narodnim in socialnim ciljem vlade SHS in se namerava z njimi preprečiti izvedba odredb o sekvestraciji in nadzorstvu, se svari vsakdo pred zapeljivimi ponudbami imenovanih društev, ker je izključeno, da bi vlada mogla odobriti pogodbe, ki nasprotujejo njenim intencijam.

Ostali listi se naprošajo za ponatis te novice.

Drž. posredovalnica za delo

je otvorila 10. t. m. svojo „Podružnico za Ptuj in okolico“, koje delokrog se razteza na okrajni glavarstvu Ptuj in Ljutomer ter zasedeni del slovenskega Prekmurja. Ker se v bližini Ptuja nahaja veliko begunsko taborišče Strnišče, je začasni sedež imenovane podružnice v Strnišču pri Ptuj. Ker je ta potrebna inštitucija brezdvomno velikega socialno političnega pomena in enako važna za delavce, kakor tudi za delodajalce, upamo, da se bo te nove podružnice ljudi stvo največji meri posluževalo. Posredovalnica posreduje brezplačno in takoj: delavce vsake vrste, obrtnike, vajence, pisarniško osebje itd.

Državna posredovalnica za delo.
osrednji urad v Ljubljani. 1236

MALA NAZNANILA.

Proda se!

Dva teška voza, prenosljiva in naklo se proda v Pokopališki ul. 5, Pobrežje, Maribor. 1208

Žagovina vsaka množina se dobi Mariborski lesni industriji, Koroska cesta 46, Maribor. 1208

Veliko zalogo okraskov za krste,

čevljarstvo orodje, kakor obročke, žblje vse vrst, več tisoč pil ima v zalogi in prodaja na debelo **Ivan Homšak**, glavna pošta v Mariboru. 1160

Hišna lekarna z vso opravo in z zdravlili, zdravniški instrumenti, divan za zdravniško preiskovanje, umivalna miza, zobozdravniška in zobotehnična oprema je na prodaj. Ana Konečnik, Gorjigrad. 1196

Dva novi postelji, nočna omara se po ceni prodaja. Pregrad, Studeci pri Mariboru, Poljska cesta 22. 1223

Ugarska delavnica popolnoma urejena se proda za 2000 K. Koroska cesta 43, Maribor. 1192

Proda se: Veliko posestvo, obstoječe iz vinograda, sadonosnika gozda in njiv. Vinitsko in gospodarsko poslopje. Posestvo meri 56 oralov, je vse v dobrem stanju in leži v bližini Maribora. Kupci naj se ogledajo v Krambergerjevi gostilni. Krčevina pri Mariboru. 1198

Gostilna

5 sobami, 1 kuhinja, klet, vrt, dvorišče. lepe brajde je na prodaj. Hiša stoji 10 let. Cena 40.000 K. Maribor. Brežna cesta (Uferstraße) št. 59 a. 1187

Hiša z velikim vrtom se proda. Hugo Wolfova ulica 42, Maribor. 1146-84

Hrastovi stebri za plote postavljati in strešna opeka se dobi pri Jožefu Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1091

Deško trikotlo, bela epaube-obleka ter razno drugo se proda. Šilerjeva cesta 4, pritl. na levo, Maribor. 1220

Lepa tolica, 16 mesecev stara se proda. Hrenca 14, Sv. Peter pri Mariboru. 1221

Hišna nova uprava iz črešnjevca lesa in tri svinje, 1 jesenska, 2 10 tednov stari, proda v Zgornjih Radvanjih 84, Maribor. 1227

Lepo posestvo 3 orale njiv in sadonosnik proda Marko Topolovec, Spuhlja 66, Ptuj. 1224

POZOR!

Biči iz usnja	K	2-50
jermeje za cepe	"	2-50
goži za cepe	"	2-50
kose 70-100 cm	"	16-
dolge 4 K 12- do	"	2-50
brusni kamni 4	"	6-50
srpi 4 K 5.50, 6-	"	16-
glavni robei lepo	"	16-
pisari 4	"	6-
moske predpasnike	"	4-
ženske predpasnike	"	16-
K 12- do	"	45-
oxford srajce za	"	16-
fante	"	45-
plavotisk, cefiri, oxfordi, platno	"	16-
bela, klet črni batisti. — Raz-	"	16-
pošilja po celem kraljestvu	"	16-

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,
Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Več čevljarjev za fino in vojaško delo proti dobremu in stalnemu zaslužku sprejme V. Glušič, Grajska ulica 20, Maribor. 1121

Učenca sprejme V. Glušič, Grajska ulica 20, Maribor. 1162

Usajarski učenec se sprejme takoj v usnjariji Anton Hrstnik, Gornja Poljskava. 1228

Razna:

Mesečno sobo, čisto, opremljeno, s postrežbo išcem s 15. julijem. Cenj. ponudbe na Brunon Rotter, tiskarna sv. Cirila, Maribor. 1226

Dobro idoča gostilna-restavracija ali kantina se vzame takoj ali pozneje v najem. Ponudbe pod „Gostilna 1204“ na upravo lista.

Ponk v glasovirju daje s 1. julijem gospa. Kje, pove uprava. 1207

Perilo, ovratniki in manšete se čistijo v Tegethoffovi ulici 6, na vrtu, Maribor. 1209

Trgovina v okolici Maribora se išče v najem. Ponudbe se naj pošljejo na upravo lista pod šifro: „Trgovca 30“. 1170

Vožnja najme Jožef Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1090

Gospodična išče opremljeno sobo s hrane in oskrbo pri samostojni gospe. Ponudbe na upravo. 1180

Odvetnik

dr. Rud. Ravnik

naznanja, da je preselil svojo odvetniško pisarno iz Bismarkove ceste št. 11 v Mariboru v **Sodnijsko ul. št. 14, I. nadst.** (pred sodnijo)

Dr. Ivan Matko

ordinira zopet od pol 3. do 4 ure. popoldne v Stolni ulici šte. 1, prvo nadstr., Maribor.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Braslovčah reg. zadr. z neom. zavezo, ki se vrši v četrtek, dne 3. julija 1919 ob 3. uri popoldne v zadr. pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa 1918.
3. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Braslovče, dne 24. junija 1919.

Za načelstvo:

Josip Pauer,

Franc Lorber.

1229

Oblastveno potrjeni in zapriseženi civilni

Geometer, inženir

RIHARD STIGER

sodnijsko zapriseženi cenilec in zvedenec pri mejnih razprtijah v Mariboru, Cvetlična ulica št. 29, priporoča se v zanesljivo izpeljavo vseh v njegovo stroko spadajočih del; kakor: deljenje parcel pri kupčijah, dedščinah in darilih, merjenje pri posestnih razprtijah, sekanju gozdov in postavljenju mejnikov, kakor kaže katastralna mapa (pri mejnih razprtijah zadostuje ime katastralne občine in številka parcele). Izdeluje občinske načrte (mape) s parcelnimi zapisniki in merami, kakor tudi načrte posameznim posestnikom. 1212

MILO Zlatorog

jedrnat, toaletno različne vrste, za britje, kristalna soda, in milni prašek po najnižjih cenah prodaja

Prva mariborska tovarna za milo, preje **C. BROS. MARIBOR**

na debelo v tovarni Klavniška ulica št. 23, na drobno v prodajalni Glavni trg št. 15. 1215

DIJAK iz nižje gimnazijskih razredov se sprejme na stanovanje in hrano. Kje pove uprava. 1191

Pohištvo

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah

Obrtna zadruga mizarskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.

Kupuje tudi vsakovrstni mizarski les. 63

Prevzajem sodarska dela vsake vrste. Tomažič Peter, Mlinska ul. 11, Maribor. 1218-88

Lepo uro (ondilnico) dobi dotičnik, kateri ni preskrbi dobro idočo gostilno ali kantino. Dopisi se prosijo na M. Vrtnik, Slivnica pri Mariboru. 1222

„KORUNA“

prva češka zavarovalnica na življenje v Pragi se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Mart. Stadler, zastopnik za Slov. Štajersko v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta št. 17.

Stavbena pisarna

FRANJO NERAD,
mestni zidarski mojster v CELJU.

revzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1028

Premestitev obrti,

Vsem svojim naročnikom in p. n. prebivalstvu mesta Maribor in okolice si dovoljujem uljudno naznaniti, da sem svojo

čevljarstvo delavnico

premestil v Zgornjo Gosposko ulico št. 33. — Z ozirom na svoje dolgoletno delovanje v tej stroki, zamorem izpolniti vsa naročila najboljše in po najnižjih cenah.

Z velespoštovanjem

1216

Franjo Neubauer, čevljar, mojster.

V begunskem taborišču v Strnišču pri Ptuj

je na prodaj

več a kopalna naprava

s parnimi kotli in vso opremo. Seznam se nahaja pri Gospodarski komisiji. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe najkasneje do 20. julija pri Gospodarski komisiji deželne vlade za stvarno demobilizacijo v Ljubljani, katera si pridrži pravico, oddati napravo najprimernejšemu ponudniku. 1205

Služba občinskega tajnika

razpisuje mestni urad v Brežicah. V poštev pridejo le ponudniki, ki so v občinskih poslih popolnoma izvežbani. Plača po dogovoru.

Ponudbe je nasloviti na županstvo v Brežicah.

Otvoritev obrti!

Naznanjam cenj. občinstvu, društvom, vojakom itd., da sem otvoril v

Meljski ulici št. 18 v Mariboru **fotografični atelje.**

Za mnogobrojen obisk se priporoča

1217-87

Franjo Dolenc, fotograf.

Nekrep Jožef,

tasarski mojster, stavbenik in podjetnik.

Maribor, Mozartova ulica 59

se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravila dela.

Javna dražba toplokrvnih žrebcev in kobil ter huculov in oslov.

Od strani državne žrebčarne na Selo pri Ljubljani se bo vršila v torek, dne 1. julija 1919 ob 10. uri dopoldne javna dražba dveh žrebcev arabske pasmi, osem huculskih žrebcev, 4 oslov in pet toplokrvnih 5-6 let starih kobil, na jahalnem prostoru poleg plemenitne postaje na Selo pri Ljubljani. 1231

Državna žrebčarna na Selo pri Ljubljani.

Razpis dražbe.

Dne 5. julija 1919 ob 9. uri zjutraj se vrši v Slovenski Bistrici na licu mesta dražba dveh lesenih barak.

V pogoje je mogoče pogledati pri občinskih uradih v Slovenski Bistrici, Gornji Bistrici, Poljčanah, Makolah, Črešnjevci, Št. Martinu ter pri ohranjen glavarstvu Maribor, soba št. 1. 2331

Ing. Krivanec.

ZAHVALA.

Nemožno, vsakemu posameznemu za ljube dokaze srčnega sočutja povodno težke izgube vsled smrti moje predrage, predobre in nepozabne soproge, gospe

Ane Blažič roj. Petle

se zahvaliti, bodi tem potom preč. gg. župnika Cizek in Jurko za vodstvo sprevoda, pevskega zboru „Narodne čitalnice“ v Slovenjgradu za ganljivo žalostinko, darovalcem vseh krasnih vencev in šopkov kakor vsem ostalim za častno spremstvo predrage mi pokojne izrečena najpripronejša zahvala.

Slovenjgrader, dne 22. rožnika 1919.

Globoko žalujoči soprog

1235

Štefan Blažič, okrajni tajnik.